

■ کلی خوانی چیست؟

تفاوت دیگر روخوانی با روان‌خوانی این است که در روخوانی دانش‌آموزان از جزء به کل می‌روند؛ یعنی از بخش‌خوانی به سمت شمرده‌خوانی و از حرف و حرکت‌خوانی به سمت کلمه‌خوانی پیش می‌روند، ولی در روان‌خوانی، دانش‌آموزان نه از جزء به کل می‌روند و نه از کل به جزء؛ بلکه آن‌ها کلی‌خوانی می‌کنند، و در این صورت، دیگر کمتر به حرکات و علائم توجه می‌شود.

با یک مثال این تفاوت، آشکارتر می‌شود:

مثال

این کلمات را بخوانید: «دعا»، «قل»، «ذکر».

چگونه این کلمات را خواندید؟ احتمالاً شما خواندید: «دُعا»، «قُل» و «ذِکر».

چرا این‌گونه خواندید؟ آیا حرکتی روی این کلمات مشاهده می‌کنید؟

آری، چون این کلمات را بیشتر به این شکل شنیده‌اید، دیگر بدون توجه به علائم و حرکات، همان را تکرار می‌کنید؛ در صورتی که کلمه «دعا» در عبارات قرآن کریم به شکل‌های «دَعَا، دُعا و دَعَا» آمده است. و «قل» می‌تواند به هر یک از اشکال «قُل، قُلْ و قُلْ» باشد. همچنین کلمه «ذکر» در آیات متعدد به شکل‌های گوناگونی آمده است.

■ صحیح‌خوانی یا زیباخوانی؟

تفاوت دیگر روخوانی با روان‌خوانی این است که در روخوانی، از دانش‌آموزان درست‌خوانی یا صحیح‌خوانی می‌خواهیم؛ ولی در روان‌خوانی، زیباخوانی یا فصیح‌خوانی را انتظار داریم.

■ هدف، کمیت است یا کیفیت؟

تفاوت دیگر روخوانی با روان‌خوانی این است که روخوانی جنبه کمی دارد و روان‌خوانی جنبه کیفی؛ یعنی در روخوانی به دانش‌آموز می‌گوییم درست بخوان و کمتر اشتباه کن، ولی در روان‌خوانی می‌گوییم با کیفیت‌تری بخوان.

در روخوانی، اگر دانش‌آموزی جمله یا عبارت را بخواند، نفر بعد بایستی جمله یا عبارت دیگری را بخواند؛ یعنی عبارتی را که می‌خوانند باید غیر تکراری باشد و اگر تکرار شود، مهارت شنیداری می‌شود؛ اما در روان‌خوانی، نفر بعد همان عبارت را تکرار می‌کند.

■ مزیت‌های روش دیداری نسبت به روش شنیداری

۱ دانش‌آموز حرکات را می‌بیند و توجه‌اش نسبت به علائم روخوانی بالا می‌رود؛ یعنی مثلاً دیگر «قُل» را «قُل» نمی‌خواند؛ یا «دَعَا» را «دُعا» نمی‌خواند.

۲ در روش دیداری، تعمیم‌پذیری به آیات و عبارات جدید وجود دارد.

۳ در این روش، بین آموزش و ارزشیابی هم‌خوانی و هماهنگی وجود دارد.